

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 1341/2011

ze dne 13. prosince 2011

o změně nařízení (ES) č. 1905/2006, kterým se zřizuje finanční nástroj pro rozvojovou spolupráci

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 209 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

v souladu s řádným legislativním postupem, s ohledem na společný návrh schválený dohodovacím výborem dne 31. října 2011 ⁽¹⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Cílem politiky Unie v oblasti rozvoje je snížit a posléze vymýtit chudobu.
- (2) Unie se jakožto člen Světové obchodní organizace (WTO) zavázala k začlenění otázek spojených s obchodem do rozvojových strategií a k podpoře mezinárodního obchodu s cílem napomoci rozvoji a snížit a v dlouhodobém horizontu vymýtit chudobu v celém světě.
- (3) Unie podporuje skupinu afrických, karibských a tichomořských (AKT) států na jejich cestě ke snížení chudoby a k udržitelnému hospodářskému a sociálnímu rozvoji a uznává význam jejich komoditních odvětví.
- (4) Unie je odhodlána podporovat hladké a postupné zapojení rozvojových zemí do světového hospodářství s ohledem na udržitelný rozvoj. Hlavní země AKT vyvážející banány mohou čelit problémům v souvislosti se

změnami obchodních dohod, zejména v důsledku liberalizace celních sazeb doložky nejvyšších výhod v rámci WTO a bilaterálních nebo regionálních dohod, které již byly či mají být uzavřeny mezi Unií a zeměmi Latinské Ameriky. Z toho důvodu by nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1905/2006 ⁽²⁾ mělo být doplněno o program doprovodných opatření pro země AKT v odvětví pěstování banánů (dále jen „program BAM“).

- (5) Opatření finanční pomoci, která by měla být v rámci programu BAM přijata, by měla mít za cíl zlepšit životní úroveň a životní podmínky obyvatelstva v zemědělských oblastech, které žijí z hodnotového řetězce trhu s banány, zejména drobných zemědělců a malých subjektů, zajistit dodržování zdravotních a bezpečnostních norem práce a norem v oblasti životního prostředí, zejména norem týkajících se používání pesticidů a expozice těmto látkám. Uvedená opatření by proto měla podpořit přizpůsobení oblastí závislých na vývozu banánů do Evropské unie a případně zahrnovat i jejich restrukturalizaci, a to prostřednictvím odvětvově specifické rozpočtové podpory nebo intervencí u specifických projektů. Tato opatření by měla zohlednit očekávaný vývoj odvětví vývozu banánů a mít za cíl zajistit politiky sociální stabilizace, hospodářskou diverzifikaci nebo investice do zlepšování konkurenceschopnosti, pokud jde o udržitelnou strategii, a měla by zohledňovat výsledky a zkušenosti získané prostřednictvím zvláštního systému pomoci tradičním dodavatelům banánů ze zemí AKT v souladu s nařízením Rady (ES) č. 2686/94 ⁽³⁾ a zvláštního rámce pomoci tradičním dodavatelům banánů ze zemí AKT v souladu s nařízením Rady (ES) č. 856/1999 ⁽⁴⁾ a nařízením Komise (ES) č. 1609/1999 ⁽⁵⁾. Unie uznává význam podpory spravedlivějšího rozdělování příjmů v odvětví pěstování banánů.

- (6) Program BAM by měl doprovázet proces přizpůsobování se v zemích AKT, které vyvezly do Unie v posledních letech významné množství banánů a které by mohly být zasaženy liberalizací v rámci Ženevské dohody o obchodu s banány ⁽⁶⁾ či v důsledku dvoustranných nebo regionálních dohod, které již byly nebo mají být uzavřeny mezi Unií a zeměmi Latinské Ameriky. Program BAM vychází ze zvláštního rámce pomoci tradičním dodavatelům banánů ze zemí AKT. Je

⁽¹⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 21. října 2010 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a postoj Rady v prvním čtení ze dne 10. prosince 2010 (Úř. věst. C 7 E, 12.1.2011, s. 17). Postoj Evropského parlamentu ze dne 3. února 2011 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku). Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 1. prosince 2011 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 28. listopadu 2011.

⁽²⁾ Úř. věst. L 378, 27.12.2006, s. 41.

⁽³⁾ Úř. věst. L 286, 5.11.1994, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 108, 27.4.1999, s. 2.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 190, 23.7.1999, s. 14.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 141, 9.6.2010, s. 3.

v souladu s mezinárodními povinnostmi Unie v rámci WTO a má za cíl restrukturalizaci a zlepšení konkurenceschopnosti, a má tudíž dočasnou povahu s dobou trvání tři roky (2011–2013).

- (7) Ze závěrů sdělení Komise ze dne 17. března 2010 nazvaného „Dvouletá zpráva o zvláštním rámci pomoci tradičním dodavatelům banánů ze zemí AKT“ vyplývá, že minulé programy pomoci významně přispěly k dosažení lepší kapacity pro úspěšnou hospodářskou diverzifikaci, ačkoli úplný dopad nemůže být ještě vyčíslen, a že udržitelnost vývozu banánů ze zemí AKT dosud není zajištěna.
- (8) Komise vypracovala hodnocení programu zvláštního rámce pomoci, avšak neprovedla posouzení dopadu doprovodných opatření na trh s banány.
- (9) Komise by měla zajistit účinnou koordinaci tohoto programu s regionálními a celostátními orientačními programy v zemích, které jsou příjemci pomoci, zejména pokud jde o plnění hospodářských, zemědělských, sociálních cílů a cílů v oblasti životního prostředí.
- (10) Téměř 2 % světového obchodu s banány jsou certifikována organizacemi producentů v oblasti spravedlivého obchodu. Minimální ceny spravedlivého obchodu se stanoví na základě výpočtu „udržitelných výrobních nákladů“ stanovených po konzultaci zúčastněných subjektů s cílem internalizovat náklady na uvedení produkce do souladu s důstojnými sociálními normami a normami v oblasti životního prostředí a dosáhnout přiměřeného zisku, díky němuž mohou producenti investovat do dlouhodobé stability své činnosti.
- (11) Aby se zabránilo vykořisťování místních pracovníků, činitelů výrobního řetězce v odvětví pěstování banánů by se měli dohodnout, aby zajistili spravedlivé rozdělování příjmů vytvářených v tomto odvětví.
- (12) Nařízení (ES) č. 1905/2006 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Nařízení (ES) č. 1905/2006 se mění takto:

- 1) Článek 4 se nahrazuje tímto:

„Článek 4

Provádění pomoci Unie

V souladu s celkovým účelem a oblastí působnosti, cíli a obecnými zásadami tohoto nařízení se pomoc Unie provádí prostřednictvím zeměpisných a tematických programů podle článků 5 až 16 a programů podle článků 17 a 17a.“

- 2) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 17a

Hlavní země AKT dodávající banány

1. Země AKT dodávající banány, jejichž seznam je uveden v příloze IIIa, mohou využít programu doprovodných opatření v odvětví pěstování banánů (dále jen „program BAM“).

- a) Obecné cíle:

Cílem pomoci Unie je:

- i) podpořit proces přizpůsobování se v návaznosti na liberalizaci trhu Unie s banány v rámci WTO,
- ii) bojovat proti chudobě zlepšováním životní úrovně a podmínek zemědělců a dotčených osob.

- b) Obecné priority:

Pomoc Unie zohlední politiky a strategie přizpůsobování se jednotlivých zemí a jejich regionální situaci (blízkost nejvzdálenějších regionů Unie a zámořských zemí a území) a soustředí se na jednu nebo více z těchto oblastí spolupráce:

- i) řešení širších dopadů procesu přizpůsobování se, zejména v místních společenstvích a nejzranitelnějších skupinách obyvatel v těchto společenstvích, které se týkají mimo jiné zaměstnanosti a sociálních služeb, využívání půdy a obnovy životního prostředí,
- ii) podporu hospodářské diverzifikace oblastí závislých na pěstování banánů v případech, kdy bude taková strategie udržitelná,
- iii) zvyšování konkurenceschopnosti odvětví vývozu banánů tam, kde jde o udržitelný proces, s ohledem na situaci jednotlivých účastníků řetězce.

Programy podpoří dodržování pracovních a bezpečnostních norem i norem v oblasti životního prostředí, včetně používání pesticidů a expozice těmto látkám.

- c) Očekávané obecné výsledky:

Výsledky pomoci jsou v souladu s cíli stanovenými v písmenu a) tohoto odstavce. Pomoc Unie usiluje ve spolupráci se zeměmi, které jsou příjemci pomoci, zejména o dosažení výsledků v sociální oblasti, oblasti životního prostředí a hospodářské oblasti.

2. V rámci částky, na kterou odkazuje příloha IV, stanoví Komise nejvyšší dostupnou orientační částku pro každou způsobilou zemi AKT dodávající banány uvedenou v odstavci 1 tohoto článku, a to na základě těchto kritérií:

- a) úroveň obchodu banány s Uníí, přičemž vyšší dovoz Unie z dané země AKT se příznivě odrazí na výši přidělení. Toto kritérium vychází z velikosti odvětví vývozu banánů do Unie v jednotlivých zemích. V úvahu se vezme průměr tří nejvyšších ročních tonáží banánů dovezených do Unie z každé způsobilé přijímající země za posledních pět let před rokem 2010;
- b) důležitost vývozu banánů do Unie pro hospodářství, přičemž vyšší úroveň důležitosti v dané zemi AKT se příznivě odrazí na výši přidělení. Toto kritérium bude měřeno hodnotou dovozu banánů do Unie z každé způsobilé přijímající země jako procentního podílu na hrubém národním důchodu (HND) dané země za poslední tři roky před rokem 2010, pro něž jsou údaje k dispozici;
- c) úroveň rozvoje, přičemž nižší úroveň rozvoje zaznamenaná pomocí indexu lidského rozvoje OSN v dané zemi AKT se příznivě odrazí na výši přidělení. Toto kritérium bude měřeno průměrným indexem lidského rozvoje v období 2005–2007, pro něž OSN použilo stejnou metodiku.

Měření přidělových kritérií vychází z reprezentativních údajů před rokem 2011 za období nepřekračující pět let. Orientační přiděly zohlední u každé způsobilé přijímající země všechny tři kritéria rovným dílem.

Na základě uplatnění výše uvedených kritérií Komise před přijetím víceletých podpůrných strategií uvedených v odstavci 3 tohoto článku informuje Evropský parlament a Radu o zamýšleném použití orientačního finančního přidělu uvedeného v příloze IV. V tomto sdělení uvede orientační částku dostupnou pro každou způsobilou zemi AKT dodávající banány.

3. Komise přijme víceleté podpůrné strategie podle článku 19 a v souladu s článkem 21. Zajistí, aby tyto strategie doplňovaly zeměpisné strategické dokumenty dotčené země a aby tato doprovodná opatření v odvětví pěstování banánů měla dočasnou povahu.

Víceleté podpůrné strategie pro doprovodná opatření v oblasti pěstování banánů zahrnují:

- a) aktualizovaný environmentální profil příslušné země řádně zohledňující její odvětví pěstování banánů se zaměřením mimo jiné na pesticidy;

b) informace o výsledcích minulých podpůrných programů v tomto odvětví;

c) ukazatele pro hodnocení pokroku ve vztahu k podmínkám pro uvolnění prostředků, pokud je jako forma financování zvolena rozpočtová podpora;

d) očekávané výsledky pomoci;

e) časový rozvrh podpůrných aktivit a očekávaného uvolnění prostředků;

f) způsoby, jimiž bude dosažen a sledován pokrok, pokud jde o dodržování mezinárodně schválených klíčových pracovních norem MOP a příslušných úmluv v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a mezinárodně sjednaných klíčových norem v oblasti životního prostředí.

V rámci víceletého finančního rámce na období 2007–2013, stanoveného Interinstitucionální dohodou ze dne 17. května 2006 mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí o rozpočtové kázní a řádném finančním řízení (*) se provede posouzení programu BAM a pokroku dosaženého dotčenými zeměmi, jež bude zahrnovat doporučení týkající se opatření, která mají být přijata, a jejich povahy.

(*) Úř. věst. C 139, 14.6.2006, s. 1.“

3) Článek 21 se nahrazuje tímto:

„Článek 21

Přijímání strategických dokumentů a víceletých orientačních programů

Strategické dokumenty a víceleté orientační programy podle článků 19 a 20 a veškeré jejich změny na základě přezkumu podle čl. 19 odst. 2 a čl. 20 odst. 1, jakož i doprovodná opatření podle článků 17 a 17a přijímá Komise postupem podle čl. 35 odst. 2.“

4) V článku 29 se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. Rozpočtové závazky se přijímají na základě rozhodnutí přijatých Komisí podle čl. 17a odst. 3, čl. 22 odst. 1, čl. 23 odst. 1 a čl. 26 odst. 1.“

5) V čl. 31 odst. 1 se třetí pododstavec nahrazuje tímto:

„Účast na zadávání zakázek nebo poskytování grantů financovaných v rámci tematického programu podle článků 11 až 16 a programů uvedených v člancích 17 a 17a je kromě fyzických nebo právnických osob způsobilých podle tematického programu nebo programů uvedených v článku 17

a 17a otevřena všem fyzickým osobám, které jsou státními příslušníky rozvojové země uvedené na seznamu Výboru pro rozvojovou pomoc OECD a v příloze II, a všem právníckým osobám, které jsou v takové zemi usazeny. Komise zveřejňuje a aktualizuje přílohu II v souladu s pravidelnými revizemi seznamu příjemců pomoci vypracovanými Výborem pro rozvojovou pomoc OECD a uvědomí o tom Radu.“

6) V článku 38 se odstavce 1 a 2 nahrazují tímto:

„1. Finanční referenční částka pro provádění tohoto nařízení na období 2007–2013 se stanoví na 17 087 000 000 EUR.

2. Orientační částky přidělené pro každý program uvedený v článcích 5 až 10, 11 až 16 a 17 až 17a jsou uvedeny v příloze IV. Tyto částky jsou stanoveny pro období 2007–2013.“

7) Vkládá se příloha IIIa uvedená v příloze I tohoto nařízení.

8) Příloha IV se nahrazuje zněním uvedeným v příloze II tohoto nařízení.

Článek 2

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Ve Štrasburku dne 13. prosince 2011.

Za Evropský parlament
předseda
J. BUZEK

Za Radu
předseda
M. SZPUNAR

PŘÍLOHA I

„PŘÍLOHA IIIa

HLAVNÍ ZEMĚ AKT DODÁVAJÍCÍ BANÁNY

1. Belize
 2. Kamerun
 3. Pobřeží slonoviny
 4. Dominika
 5. Dominikánská republika
 6. Ghana
 7. Jamajka
 8. Svatá Lucie
 9. Svatý Vincenc a Grenadiny
 10. Surinam“
-

PŘÍLOHA II

„PŘÍLOHA IV

ORIENTAČNÍ FINANČNÍ PŘÍDĚLY PRO OBDOBÍ 2007–2013

(v milionech EUR)

Celkem	17 087
Zeměpisné programy:	10 057
Latinská Amerika	2 690
Asie	5 187
Střední Asie	719
Blízký východ	481
Jižní Afrika	980
Tematické programy:	5 596
Investice do lidí	1 060
Životní prostředí a udržitelné řízení přírodních zdrojů	804
Nestátní subjekty a místní orgány v oblasti rozvoje	1 639
Zajišťování potravin	1 709
Migrace a azyl	384
Země AKT, jež jsou signatáři protokolu o cukru	1 244
Hlavní země AKT dodávající banány	190“

PROHLÁŠENÍ KOMISE K PROGRAMU DOPROVODNÝCH OPATŘENÍ V ODVĚTVÍ PĚSTOVÁNÍ BANÁNŮ V RÁMCI NÁSTROJE PRO ROZVOJOVOU SPOLUPRÁCI

V konkrétním případě doprovodných opatření v odvětví pěstování banánů a vzhledem k odůvodnění a cílům programu uvedeným v článku 17a finančního nástroje pro rozvojovou spolupráci Evropská komise potvrzuje, že při určování orientačních přidělů pro jednotlivé země použije objektivním a jednotným způsobem metodiku, jež zohlední význam odvětví banánů a hospodářskou a rozvojovou situaci v každé způsobilé přijímající zemi.

Komise prohlašuje, že zamýšlí uplatnit metodiku, která klade přibližně stejný důraz na první dvě kritéria, zatímco třetí kritérium bude použito jako koeficient rozvoje. Cílem této metodiky je zajistit, aby byl u všech přijímajících zemí přikládán rovnocenný význam jejich úrovni obchodu s banány s Evropskou unií a důležitosti vývozu banánů do Unie pro hospodářství každé přijímající země. Relativní úroveň rozvoje povede k rozlišení přidělů ve prospěch zemí s nižší úrovní rozvoje, v souladu s cíli Unie v oblasti rozvoje stanovenými ve Smlouvách a nástroji pro rozvojovou pomoc.

PROHLÁŠENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY O VYUŽÍVÁNÍ AKTŮ V PŘENESENÉ PRAVOMOCI V BUDOUCÍM VÍCELETÉM FINANČNÍM RÁMCI PRO OBDOBÍ 2014–2020

Evropský parlament a Rada berou na vědomí sdělení Komise s názvem „Rozpočet – Evropa 2020“ (KOM(2011) 500⁽¹⁾), zejména pokud jde o navrhované využívání aktů v přenesené pravomoci v budoucích nástrojích vnějšího financování, a očekávají legislativní návrhy, jež budou řádně zváženy.

⁽¹⁾ Komise ve svém sdělení: Rozpočet – Evropa 2020 (KOM(2011) 500), uvádí toto:

„Budoucí právní základ jednotlivých nástrojů navíc navrhne rozšířené využívání prováděcích aktů, aby se umožnila větší flexibilita v řízení jednotlivých politik v průběhu finančního období a zároveň se dodržovaly výsady obou zákonodárců.“

a

„Panuje přesvědčení, že musí dojít ke zlepšení demokratické kontroly vnější pomoci. Toho by u některých aspektů programů mohlo být dosaženo pomocí aktů v přenesené pravomoci v souladu s článkem 290 Smlouvy, nejen tím, že spolutvůrci právních předpisů budou postaveni na stejnou úroveň, ale také tím, že bude zajištěna větší flexibilita plánování. U ERF se navrhuje uvést kontrolu do souladu s nástrojem pro rozvojovou spolupráci při zohlednění zvláštností tohoto nástroje.“